

De ORANJEKOFFER

De Oranjekoffer wordt vooral gevraagd in april, dus in verband met **Koninginnedag** (Willem Alexander zegt mensen met dementie niets, Beatrix zullen ze zich waarschijnlijk vooral als jong meisje herinneren).

“De oranje koffer is voor mij een feestkoffer. Thuis maak ik wat papieren bloemen voor de groep, zoals je ziet bij de versieringen in het groen. Ook enkele die al voorbereid zijn, maar waarvan nog een paar blaadjes opgevouwen moeten worden, dat is leuk werk voor mensen die daar zin in hebben (filmpjes op internet: papieren bloemen maken). Ik zorg voor voldoende oranje ballonnen en die worden ter plaatse opgeblazen, weer voor iedereen.”

*“Ik probeer terug te gaan naar de Koninginnedag van mijn jeugd, de aubade met school, de spelen waar ook onze ouders aan mee deden, paalklimmen met een worst bovenin, kruiwagen race, touwtrekken, stoelendans met het hele dorp midden op straat. De harmonie, de oude liederen (Piet Hein, Merck toch hoe sterk enz.)
Ook versierde fietsen, bogen met papieren bloemen. En niet te vergeten het oranje bittertje, altijd goed voor gesprek. Er is altijd wel iemand die het Wilhelmus wil en kan zingen, soms zelfs staande.”*

- Vraag bij het bevestigen van je afspraak aan de begeleiding of ze voor (mini of halve) tompoezen kunnen zorgen bij de koffie. Dat is al een feestelijk begin!
- Tafel gezellig maken om in de sfeer te komen: Spreidt de vlag met de wimpel over de tafel. Leg de Oranje ballonnen, crêpe papieren bloemen op de tafel.
- Zingen: Oranje boven.
- De bekera: ze werden vroeger uitgereikt op school als er iets bijzonders was, ze roepen veel herinneringen op.
- Oranjebitter: een klein laagje in een medicijnlaasje.
- Koninklijke onderscheiding: soms is er iemand die er een heeft gekregen
- De aubade voor gemeentehuis roept bij velen wel herinneringen op
- en natuurlijk de spelletjes die vroeger vaak door de scholen werden georganiseerd, zeker op de dorpen (aardappel of ei + lepel, juten zak)
- Tijdschriften met de oude foto's tijdens de koffiepauze als rustmoment gebruiken
- Het afsluitend zingen van het Wilhelmus is altijd een topper en voor velen toch ook wel een emotioneel moment.

Denk verder aan:

- Hoe Nederlanders tijdens de oorlog lieten zien dat ze Koningsgezind waren door tekens van het Koningshuis te dragen (manchetknopen gemaakt van munten), of door het planten van goudbloemen in hun tuin...
- Munten en postzegels met afbeelding van Koningin Wilhelmina en Juliana doen het ook goed.

Ter info: Geschiedenis Koningsdag

Stukje geschiedenis: Met Willem van Oranje (1533-1584) als verzetsstrijder in de 80-jarige oorlog is ons huis van Oranje begonnen.

Voor ons ligt het koningshuis pas in onze herinnering met:

Koning/Koningin:	Regeerperiode:
Koning Willem III (1817-1890) x Koningin-Moeder Emma (1858-1934) Zij was van 1890-1898 Regentes voor Wilhelmina	1848-1890 1890-1898
Koningin Wilhelmina (1880-1962) x Prins Hendrik van Mecklenburg (1876-1934)	1898-1948
Koningin Juliana (1909-2004) x Prins Bernhard (1911-2004)	1948-1980
Koningin Beatrix (1938-) x Prins Claus 1926-2002)	1980-2013
Koning Willem-Alexander (1967-....) x Maxima Zorreguiéta (1969....)	2013-....

Wilhelmina

Op 31 augustus 1885 werd in Nederland ter gelegenheid van de vijfde verjaardag van [Prinses Wilhelmina](#) de eerste Prinsessedag gevierd. Deze dag was de voorloper van Koninginnedag. Het initiatief komt van de liberalen, die met het feest de nationale eenheid wilden benadrukken. Na het overlijden van Koning Willem III op 23 november 1890 werd Wilhelmina Koningin, onder regentschap van haar moeder Koningin Emma. In 1891 werd in Nederland de eerste echte Koninginnedag gevierd. Koningin Wilhelmina en haar familie waren niet aanwezig bij de festiviteiten op Koninginnedag. Koninginnedag was in die jaren ook de laatste dag van de schoolvakantie, waardoor deze dag al snel een feestdag voor kinderen werd. Op 31 augustus 1902 groeide Koninginnedag uit tot een echt volksfeest. De bevolking vierde toen namelijk ook het bericht dat Koningin Wilhelmina net hersteld was van een ernstige ziekte.

Juliana

In september 1948 volgde [Koningin Juliana](#) haar moeder op. Zij vierde net als Koningin Wilhelmina Koninginnedag op haar eigen verjaardag: 30 april, voor het eerst in 1949. De Koningin en haar familie namen op het bordes van Paleis Soestdijk een defilé af. Veel Nederlanders liepen in een kilometerslange rij langs het bordes en gaven de Koninklijke Familie bloemen en geschenken. Dit bloemendefilé was vanaf midden jaren '50 op de televisie te zien. Onder Koningin Juliana werd Koninginnedag een officiële vrije dag en de viering groeide uit tot een nationale feestdag, die in het teken staat van saamhorigheid.

Beatrix

[Koningin Beatrix](#) besloot bij haar aantreden als Koningin, uit respect voor haar moeder, Koninginnedag op 30 april te blijven vieren. Ze koos ervoor niet de mensen naar haar toe te laten komen, maar juist zelf naar de mensen toe te gaan. Een praktische overweging bij deze datum was dat de activiteiten die onlosmakelijk met deze dag waren verbonden doorgaans in de buitenlucht plaatsvonden en dus gebaat waren bij een gerede kans op

weersomstandigheden die zich hiervoor lenen. Samen met andere leden van de Koninklijke Familie bezocht ze ieder jaar een of twee gemeenten in Nederland, om daar Koninginnedag te vieren.

2010 - Middelburg en Wemeldinge

1996 - Sint-Maartensdijk (gemeente Tholen) en Bergen op Zoom

1989 - Goedereede en Oud-Beijerland

1981 - Veere en Breda

Liedjes voor de aubade op Koninginnedag

Oranje boven

Oranje boven, oranje boven
Leve de koningin! (2x)

De zilvervloot

Heb je wel gehoord van de zilveren vloot,
De zilveren vloot van Spanje?
Die had er veel Spaanse matten aan boord
En appeltjes van Oranje
Piet Hein, Piet Hein,
Piet Hein zijn naam is klein,
Zijn daden bennen groot, zijn daden bennen
groot
|: Die heeft gewonnen de Zilvervloot! :|

In een blauwgeruite kiel

In een blauwgeruite kiel
Draaide hij aan 't grote wiel
De ganse dag
Maar Michieltjes jongenshart
Leed ondragelijke smart
A ach, a ach, a ach, a ach

Als matroosje vlug en net
Heeft hij voet aan boord gezet
Dat hoorde zo
Naar Oostinje, naar de West
Jongens dat gaat opperbest
Hojo, hojo, hojo, hojo

Daar staat Hollands admiraal
Nu een man van vuur en staal
De schrik der zee
'T is een Ruiters naar den aard
Glorierijk zit hij te paard
Hoezee, hoezee, hoezee, hoezee!

Een liedje van Koppelstok

In naam van Oranje doe open de poort
De Watergeus ligt aan de wal
De vlootvoogd der Geuzen, hij maakt geen
akkoord
Hij vordert Den Briel of uw val
Dat is het bevel van Lumey op mijn eer
En burgers, hier baat nu geen tegenstand
meer
De Watergeus komt om Den Briel
De Watergeus komt om Den Briel
De vloot is met vijfduizend koppen bemand
De mannen zijn kloek en vol vuur
Een ogenblik nog en zij stappen aan wal
Zij wachten bericht binnen 't uur
Gij moogt dus niet dralen, doet open de poort
Dan nemen de Geuzen terstond zonder
moord
Bezit van de vesting Den Briel
Bezit van de vesting Den Briel
Komt, geeft de verzeek'ring, 'k moet spoedig
terug
De klok heeft het uur reeds gemeld
Ik zeg 't u, geeft mij de sleutels niet vlug
Dan is reeds uw vonnis geveld
De wakkere Geuzen staan tand'knarsend daar
Ze wetten hun zwaarden en maken zich klaar
En zweren: de dood of Den Briel
En zweren: de dood of Den Briel
Hier dringt men naar buiten, daar schuilt men
bijeem
En spreekt over Koppelstoks last
De stad in hun handen of anders de dood
't Besluit tot het eerste staat vast
Maar nauw'lijks is daarmee de veerman
gevlaid
Of Simon de Rijk heeft de poort gerammeid
En zo kwam de Geus in Den Briel
En zo kwam de Geus in Den Briel

Waar de blanke top der duinen

Waar de blanke top der duinen,
Schittert in de zonnegloed,
En de Noordzee vriend'lijk bruisend,
Neêrlands smalle kust begroet,
Juich ik aan het vlakke strand: (bis)
'k Heb u lief, mijn Nederland! (bis)
Waar het lachend groen der heuvels,
't Kleed der stille heide omzoomt,
Waar langs rijk beladen velden,
Rijn of Maas of Schelde stroomt,
Klinkt mijn lied op ouden trant: (bis)
'k Heb u lief, mijn Nederland! (bis)
Blijf gezegend, land der vaad'ren,
Make u eendrachtig sterk en groot,
Blijve 't volk der Koninginne,
Houw en trouw in nood en dood!
Doe zo ieder 't woord gestand:
'k Heb u lief mijn Nederland!

Wilhelmus

Wilhelmus van Nassouwe
ben ik, van Duitsen bloed,
den vaderland getrouwe
blijf ik tot in den dood.
Een Prinse van Oranje
ben ik, vrij, onverveerd,
den Koning van Hispanje
heb ik altijd geëerd.

Mijn schild ende betrouwen
zijt Gij, o God mijn Heer,
op U zo wil ik bouwen,
Verlaat mij nimmermeer.
Dat ik doch vroom mag blijven,
uw dienaar t'aller stond,
de tirannie verdrijven
die mij mijn hart doorwondt.

Spreekwoorden

Je maintiendrai (Ik zal handhaven) is de wapenspreuk van het huis van Oranje-Nassau. Tijdens de republiek vervangen door *Concordia res parvae crescent* (*Eendracht maakt macht*) tevens de wapenspreuk van België (*L'union fait la force*).

Zich de koning te rijk voelen/ de koning te rijk zijn

zich erg gelukkig voelen/ erg gelukkig zijn

De klant is koning

een klant mag eisen stellen

Een boer kan een koning de oorlog niet verklaren

wie geen macht heeft, kan niet iemand met macht uitdagen

Zijn neus krult van trots, want de ezel van de koning heeft vlak voor zijn deur geplast

trots zijn om niets

De kroon op het werk zetten

iets wat goed is vervolmaken

Iemand een kroon opzetten

iemand prijzen

Iemand naar de kroon steken

gelijkwaardig proberen te zijn

Dat spant de kroon

dat is het hoogste haalbaar (zowel in negatieve als in positieve zin)

Ze halen wel de kroon van je hoofd, maar ze zetten hem er niet weer op

kritiek is de regel, lof is uitzonderlijk